Schetsontwerp centrumgebied Wolvega

Gemeente Weststellingwerf

BRO
Ruimte | om *in* te leven

colofon

titel rapport
Schetsontwerp centrum Wolvega

datum
12 mei 2021

projectnummer
P03090

opdrachtgever
Gemeente Weststellingwerf

BRO
projectleider
JV
projectteam
LV
CJ
RT

bron kaft
BRO

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

Introductie **4**
Deelgebieden 5
Ontwerpprincipe Hoofdstructuur 6
Ontwerpprincipe Straatprofiel 7
Algemene uitgangspunten oostwest straten 8
Totaaloverzicht schetsontwerp Wolvega Centrum 10
Referentiebeelden: straatinrichting 11

1 Oostzijde **12**
Plankaart Oostzijde 13
Profiel A: Hoofdstraat Oost entree 14
Profiel B: Hoofdstraat Oost / Marktplein 15
Profiel C: Hoofdstraat Oost zorgcluster 16
Profiel D: Hoofdstraat Oost / Griffoenpark 17

2a Hoofdstraat Oost **18**
Plankaart Hoofdstraat Oost 19
Profiel E: Hoofdstraat Oost / Blomslaan 20
Profiel F: Hoofdstraat Oost 21

2b Van Harenstraat **22**
Plankaart Van Harenstraat 23
Profiel G: Van Harenstraat 24

3 Westzijde **26**
Plankaart Westzijde 27
Profiel H: Pastoriestraat / Van Harenstraat 28
Profiel I: Westzijde Van Harenstraat 29
Profiel J: Westzijde / Van der Sandeplein 30

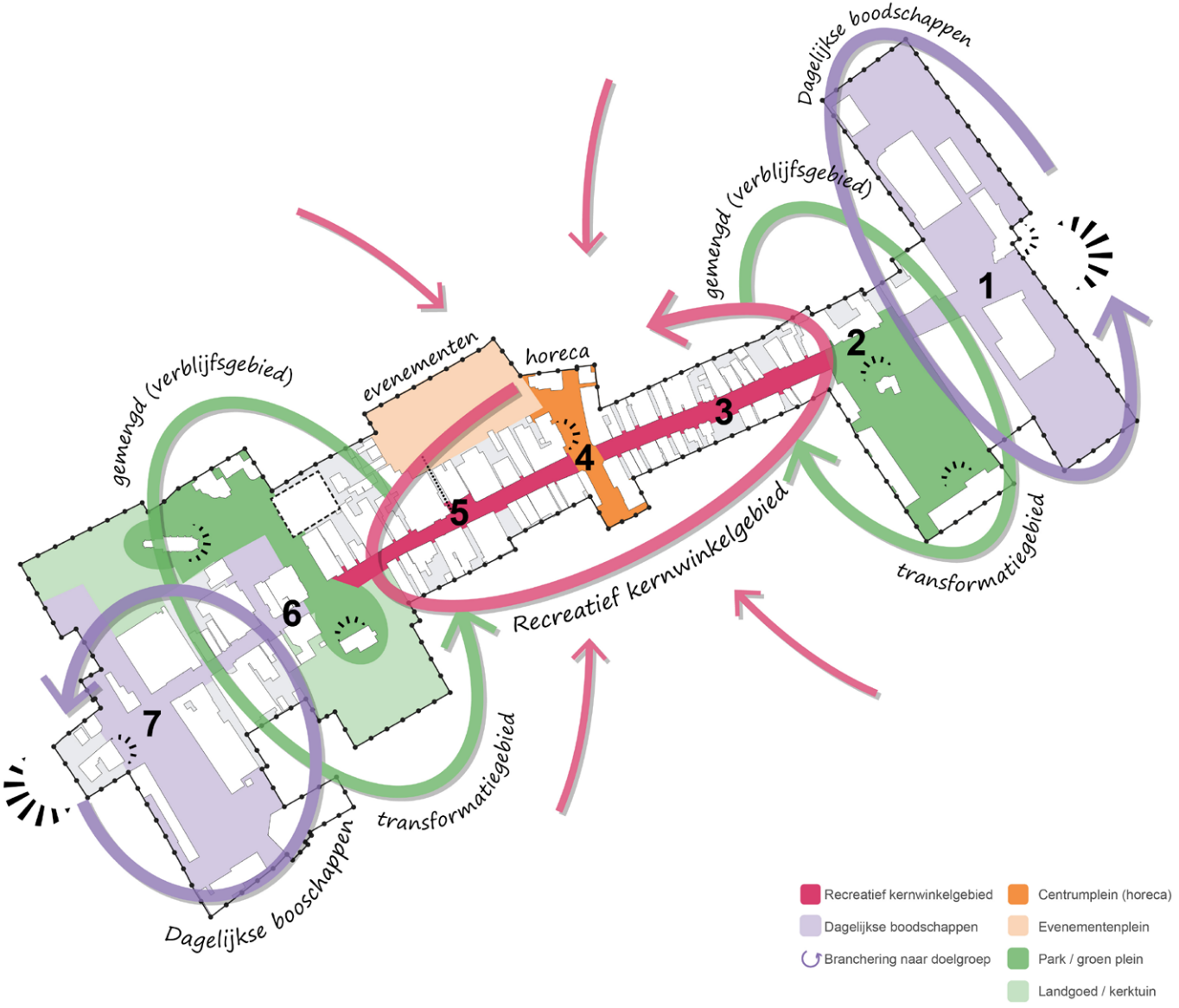
4 Centrumplein **32**
Ontwerpprincipes Centrumplein 32
Referentiebeelden: Centrumplein 33
Centrumplein 34
Plankaart Centrumplein 35
Profiel K: Centrumplein 36
Profiel L: Centrumplein / Acht Pilarenplein 37

5 Acht-Pilarenplein **38**
Ontwerpprincipes Acht-Pilarenplein 38
Referentiebeelden: Acht-Pilarenplein 39
Het Acht-Pilarenplein 40
Plankaart Acht-Pilarenplein 41
Profiel M: Acht-Pilarenplein 42
Profiel N: Acht-Pilarenplein 43

Totaaloverzicht schetsontwerp Wolvega Centrum **44**

Introductie

Wolvega-centrum is hét visitekaartje van het grote dorp en de omgeving. Een vitaal en toekomstbestendig centrumgebied is essentieel voor een goed functionerend aanbod, aantrekkelijke ontmoetingsplek voor inwoners en bezoekers en voor de leefbaarheid.
De gemeente Weststellingwerf heeft BRO gevraagd in samenwerking met de partners van het centrum een nieuwe centrumvisie op te stellen, met als doel een vitaal centrum voor de toekomst. Gekoppeld aan deze visie is een uitvoeringsagenda opgesteld, met daarin concrete acties en maatregelen om door te pakken.
Een concreet onderdeel uit de uitvoeringsagenda is een schetsontwerp van de openbare ruimte. De uitgangspunten uit de centrumvisie zijn vertaald naar een inrichting van de openbare ruimte. Het resultaat is een ontwerp dat een eerste vertaling vormt van het wensbeeld uit de centrumvisie naar de openbare ruimte voor het centrum van Wolvega. In het voorlopig ontwerp (VO) worden eerste uitspraken gedaan over materialisatie, verkeer en fiets- en auto parkeren, groenelementen, water en meubilair/ verlichting.
Het voorliggende VO is tot stand gekomen door verschillende digitale bijeenkomsten en 1 op 1 gesprekken met betrokkenen in het centrum. Hiermee vormt het VO een richtinggevende visie op de openbare ruimte.
In een volgende fase zal een vertaling en verdiepingsslag gemaakt moeten worden van VO naar inrichtingsplan. Er zal op detailniveau moeten worden onderzocht of en hoe de gewenste ideeën binnen de kaders en ondergrond passend kunnen worden gemaakt. Het inrichtingsplan is de opmaat naar definitief ontwerp en uiteindelijk bestek en uitvoering.

Deelgebieden

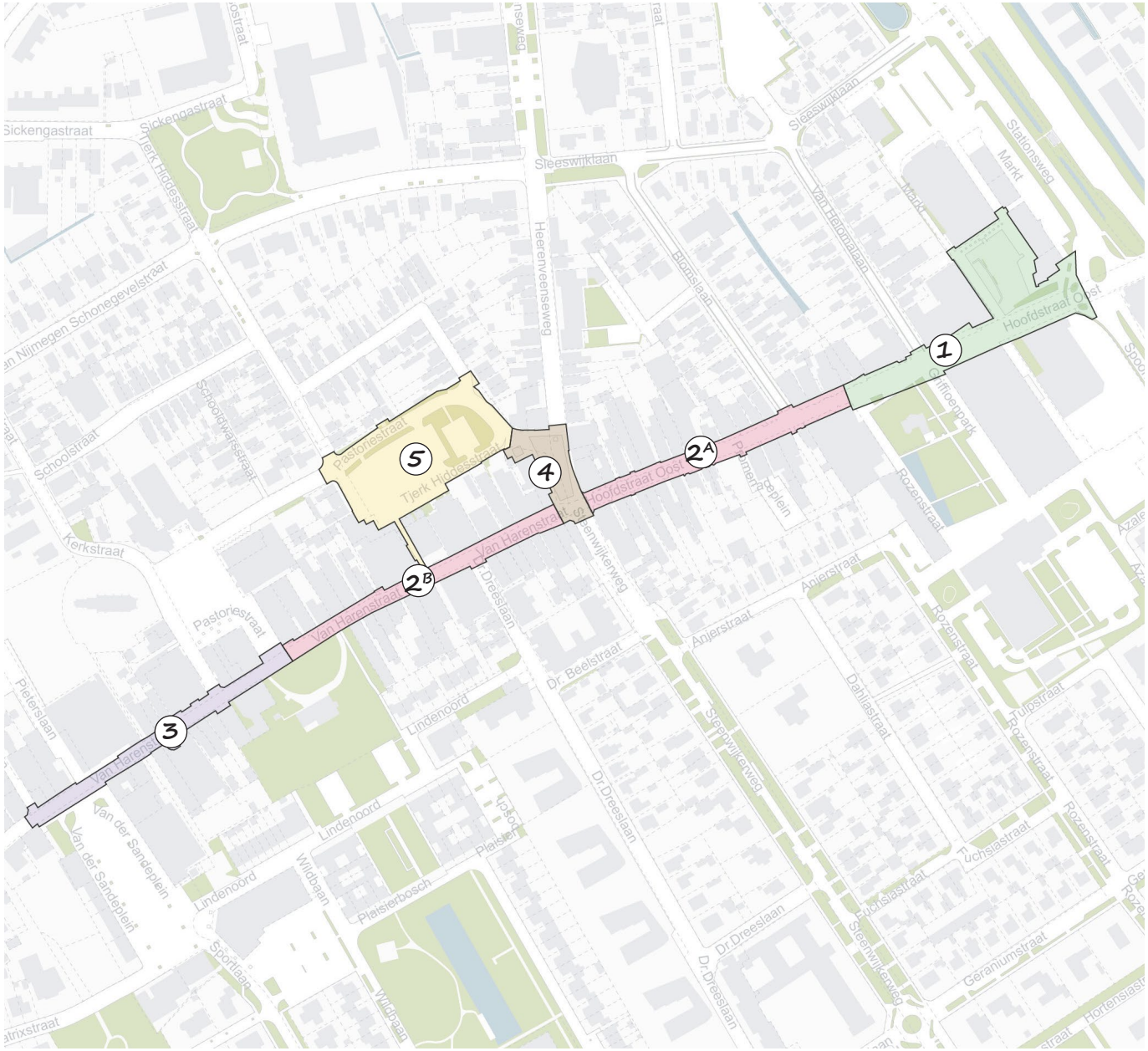
Het schetsontwerp is onderverdeeld in deelgebieden waarbij onderscheid is gemaakt tussen de oostwest gelegen straten en pleinen.

Oostwest straten

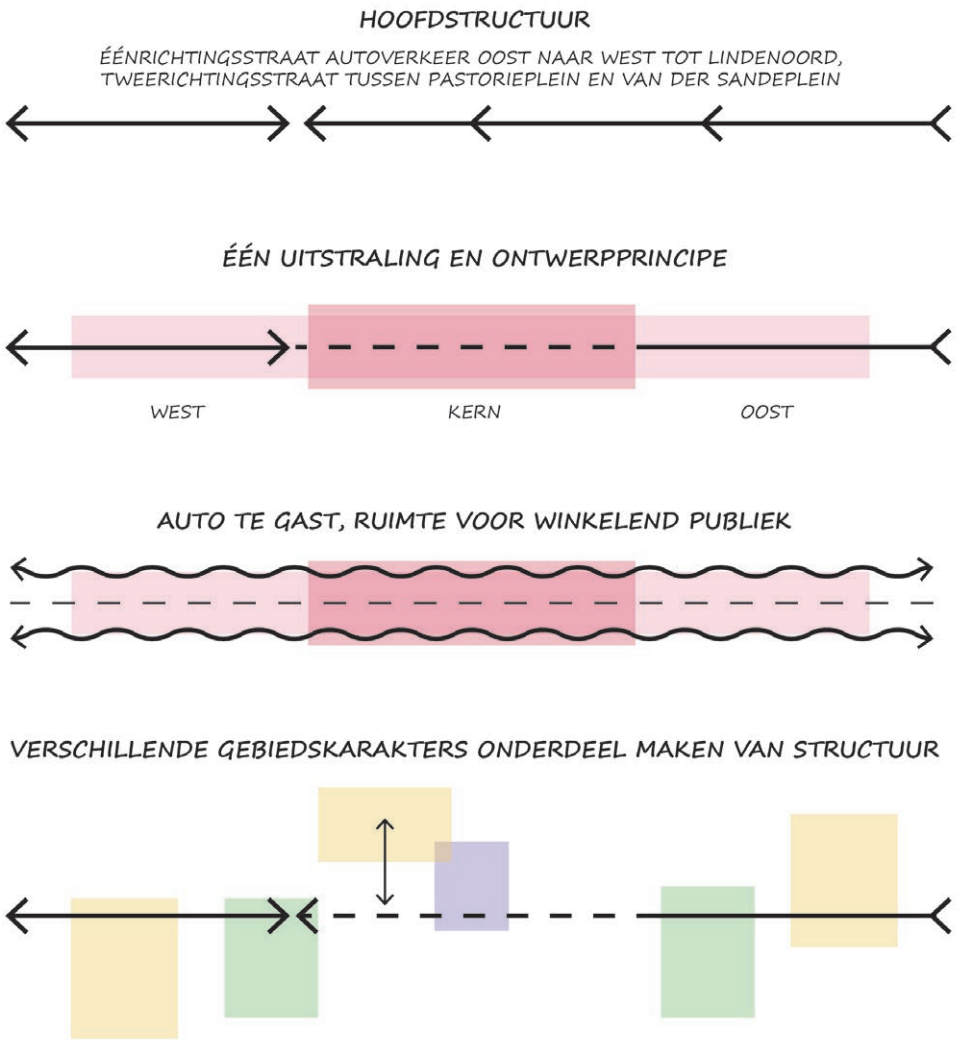
1. Oostzijde, incl. Marktplein
2. Kernwinkelgebied
   - 2a. Hoofdstraat Oost
   - 2b. Van Harenstraat
3. Westzijde

Pleinen

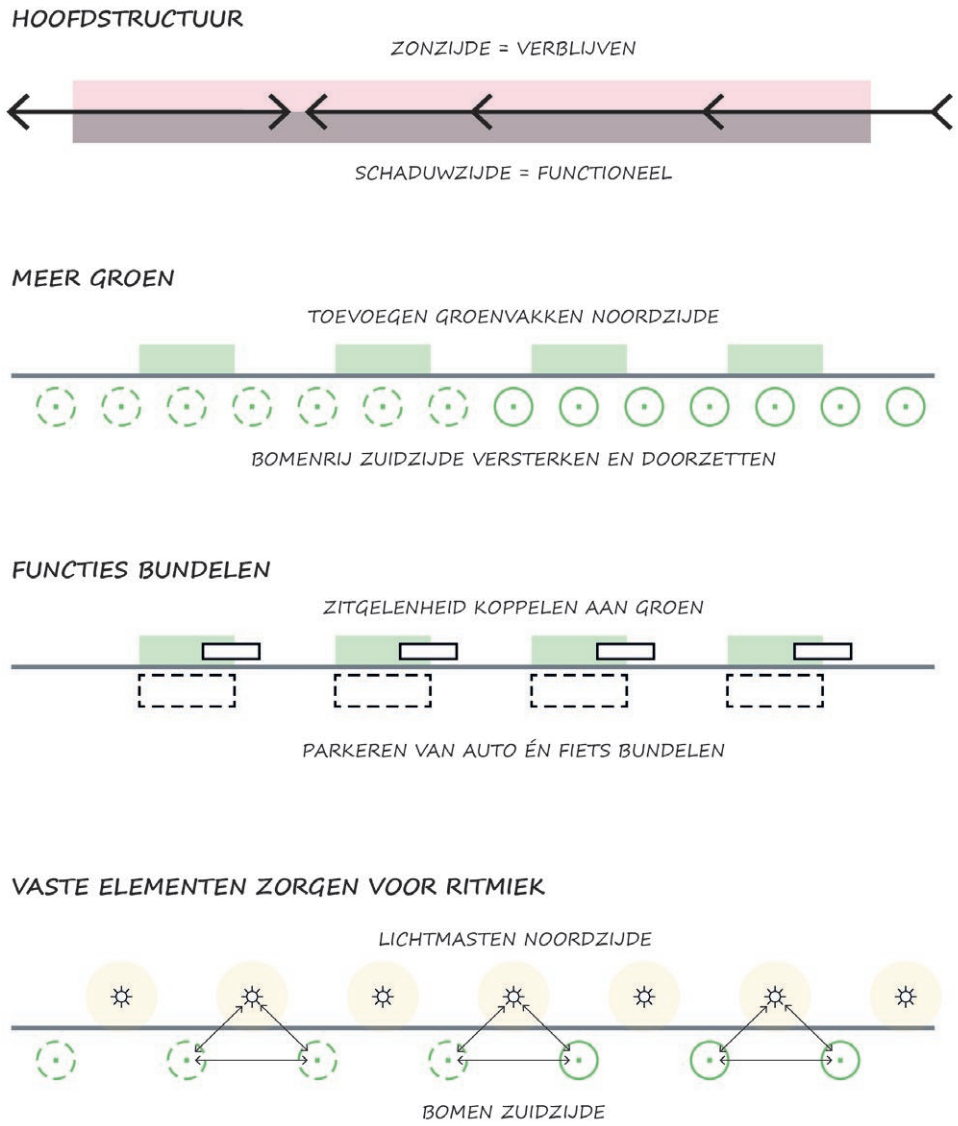
4. Centrumplein
5. Acht-Pilarenplein

Ontwerpprincipe Hoofdstructuur straten

Ontwerpprincipe Straatprofiel straten

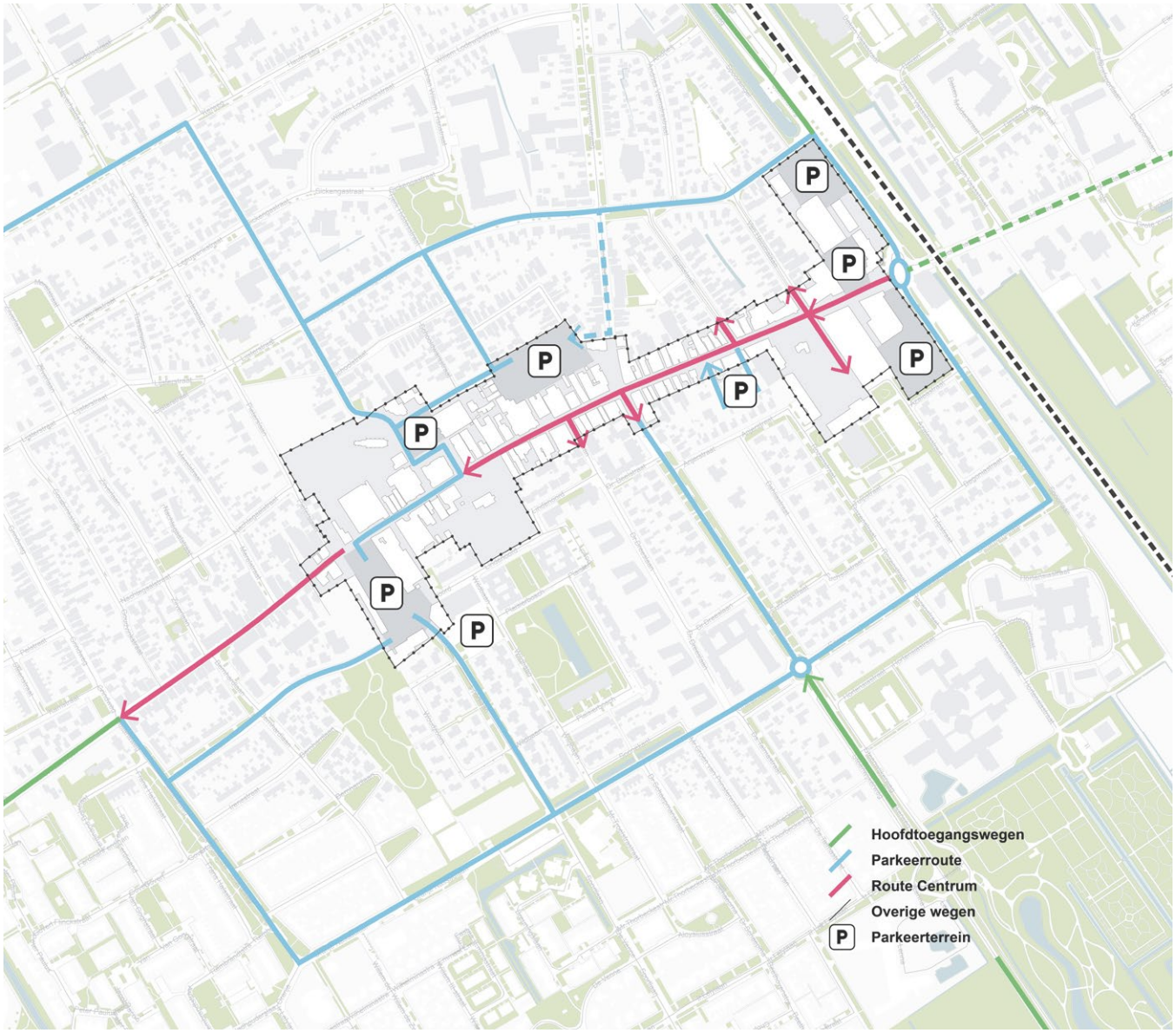
Algemene uitgangspunten oostwest straten

- Eenrichtingsverkeer van oostelijke entree (rotonde) tot aan Lindenoord;
- Westelijke entree tweerichtingsverkeer, tussen Lindenoord en van der Sandeplein);
- Zijstraten rijrichting van de winkelstraat af;

- Afsluiten kernwinkelgebied (tussen Takko en Boersma) in het weekend en in de avonduren voor autoverkeer doormiddel van verzinkbare palen;
- Invoeren van venstertijden voor bevoorradingen;

- Rijbaanbreedte oost en westzijde is 4 meter;
- Rijbaanbreedte kernwinkelgebied 3,5 meter breed;

- Noordzijde (zonzijde) is verblijven, zuidzijde (schaduwzijde) is functioneel;
- Inzetten op meer groen en betere verblijfskwaliteit;
- Eenduidige materialisatie van gevel tot gevel, onderscheid verkeersstromen/functies doormiddel van legverbanden, niet kleurgebruik;
- Het bundelen van functies en ritmische elementen zorgt voor een rustige basis.

Stiekm Trots

- Historische en aantrekkelijke gebieden beleefbaar en onderdeel maken van de oostwest structuur;
- Natuurlijke aanleidingen om een verspringend wegprofiel te creëren dat het concept ‘auto te gast’ versterkt;
- Bijzondere gebieden (Griffoenpark, Centrumplein, Lindenoord) beleefbaar en onderdeel van de structuur maken;
- Aanleiding voor stiekeme verspringen van de rijbaan die zorgen voor een remmende werking;
- Stiekm Trots implementeren in de inrichting van de openbare ruimte door;
  - verwijzingen naar het verleden met plantvakken in de vorm van een drafbaan met verhoogde randen waar overheen kan worden gelopen/gezeten;
  - Het groen van het Griffoenpark en Huize Lindenoord ook aan de overzijde te realiseren;
  - Stiekm verspringingen om het verkeer af te remmen;
  - Stiekm verbindingen met het Acht Pilarenplein en de Kerk.

Totaaloverzicht schetsontwerp Wolvega Centrum

Referentiebeelden: straatinrichting

Eenduidige materialisering en uniform straatprofiel

Eenduidige materialisering van gevel tot gevel, vaste elementen aan beide zijden; bomen en licht

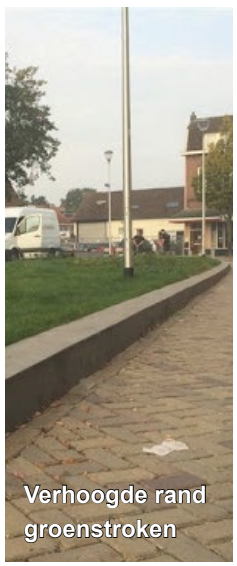

Parkeren gebundeld aan één zijde tussen het groen

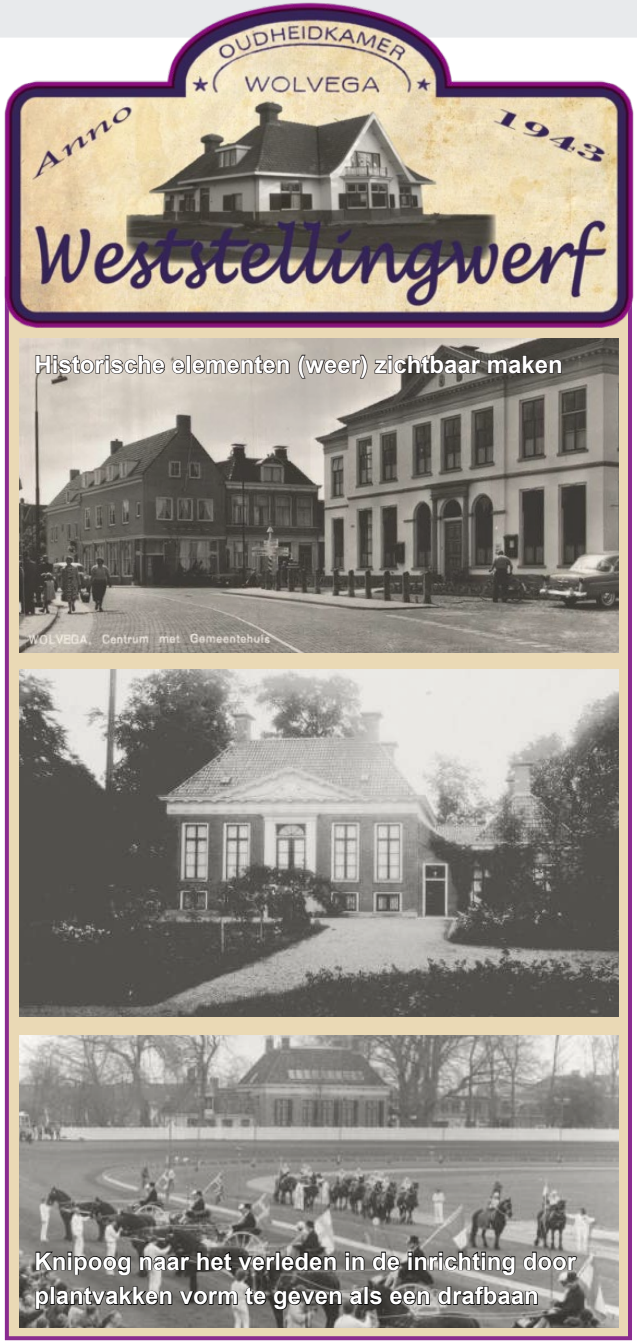

Molgoot als subtiele begeleiding van de rijbaan

Afremmend effect door straatinrichting met een knikkend profiel

Plantvakken met natuurlijke begroeiing

Verhoogde rand groenstroken

Historische elementen (weer) zichtbaar maken

Knipoog naar het verleden in de inrichting door plantvakken vorm te geven als een drafbaan

1. Oostzijde

Algemeen

- Vernauwing ter hoogte van de entree door middel van groenvakken, attentie verhogend voor automobilisten en oversteek noord/zuid;
- Entreezone geaccentueerd door extra brede molgoot wat zorgt voor een bredere rijbaan van 4 meter;
- Zuidzijde langsparkeervakken (8) ingekleed met bomenrij, ter hoogte van gevel Lidl optimaliseren (1 nieuw, 2 verplaatsen);
- Blinde gevels zuidzijde inkleden met (opgaand)groen;
- Brede deel tussen Griffoenpark en het Marktplein optimaal vergroenen en toevoegen zitgelegenheid t.b.v. zorgcluster.

Parkeerbalans

- Totale parkeerbalans 57 (was 53), 39 op het plein, 12 langs de oostwest structuur en 6 voor personeel;
- Kansen voor nog extra parkeergelegenheid in de vorm van langsparkeren op het trottoir voor de bibliotheek.

Marktplein

- Door het Marktplein te openen, ontstaat een transparante en heldere verbinding met de oostwest structuur;
- De herinrichting van het plein zorgt voor een optimalisatie van het aantal parkeerplaatsen (39);
- Bestaande bomen (4) op het plein niet te behouden, nieuwe bomen met grotere beginmaat terugplanten;
- Bomen op een voetstuk plaatsen (boomroosters);
- Parkeerterrein omzomen met groen, aan de noordzijde leibomen behouden aan de oost en westzijde hagen aanplanten;
- Laad- en losroute langs westelijke gevel blijft behouden;
- Verbeteren zitgelegenheid rondom plein en opwaarderen verlichting.

Griffoenpark

- Extra beleving bijzondere omgeving van de oude burgemeesterswoning door groen, met bestaande opstaande rand naar overzijde rijbaan te trekken;
- Rijbaan verspringt naar zuidzijde (1 meter) attentie verhogend en remmende werking voor automobilisten;
- Bestaande haakse parkeervakken verdwijnen (8), mogelijkheid voor langsparkeren (4) en laad- en losplaats;
- Nieuwe parkeergelegenheid tussen de oude burgemeesterswoning en Boersma voor personeel winkels (6);
- Behouden bestaande bomen, meer ruimte voor borders t.b.v. insecten;
- Herinrichting (voorzijde) Griffoenpark (incl. parkeeroplossing) behoeft nadere uitwerking.

Plankaart Oostzijde

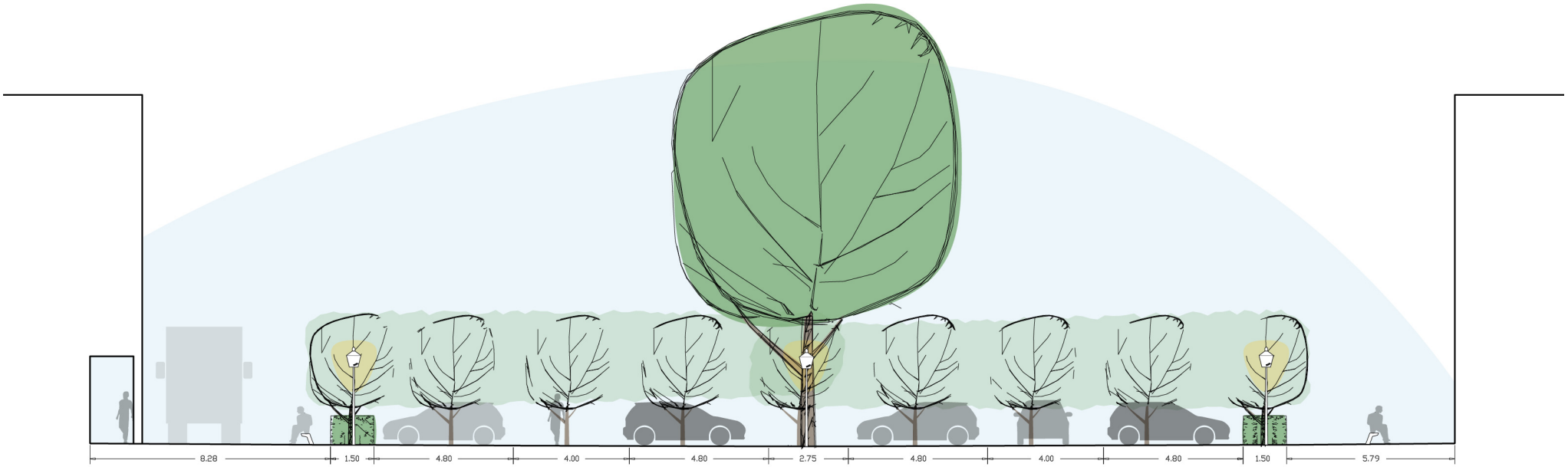

Profiel A: Hoofdstraat Oost entree

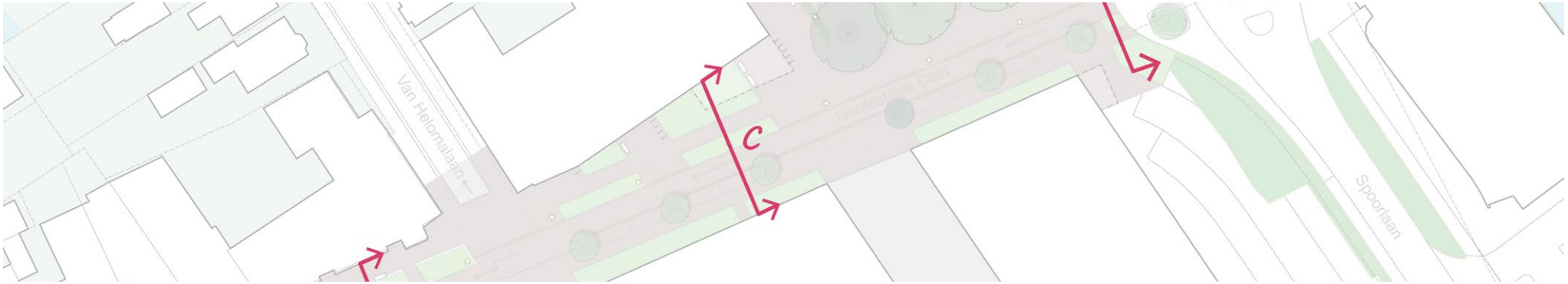
Profiel B: Hoofdstraat Oost / Marktplein

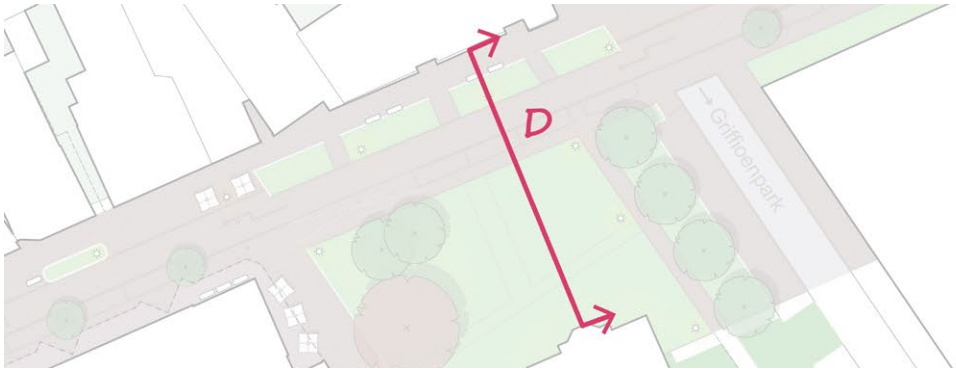
Profiel C: Hoofdstraat Oost zorgcluster

Profiel D: Hoofdstraat Oost / Griffoenpark

2a. Hoofdstraat Oost

Algemeen

- Groene omzoming van het Griffoenpark vormt samen met de verspringende rijbaan voor een natuurlijke overgang/entree van het kernwinkelgebied;
- Stedelijkere invulling met ruimte voor winkelend publiek én de auto (auto te gast);
- Straatinrichting straalt eenheid en rust uit door eenduidige materialisatie en ritmische elementen;
- Vaste (ritmische) elementen (bomen, groenvakken, verlichting, bankjes etc.) zorgen voor verkeerremmende 'obstakels' langs de rijloper;
- Noordzijde gericht op verblijven en vergroenen met verhoogde groenvlakken van ca. 15 centimeter, bankjes en ruimte voor terrassen;
- De verhoogde groenvakken zijn ovaalgevormd met een loop/zitrand. Hiermee maken ze een knipoog naar de van Wolvega. Ieder individueel verhoogd plantvak kan hier op eigen wijze aan refereren;
- Zuidzijde behoudt de mogelijkheid voor tafeltjes tegen de gevel.

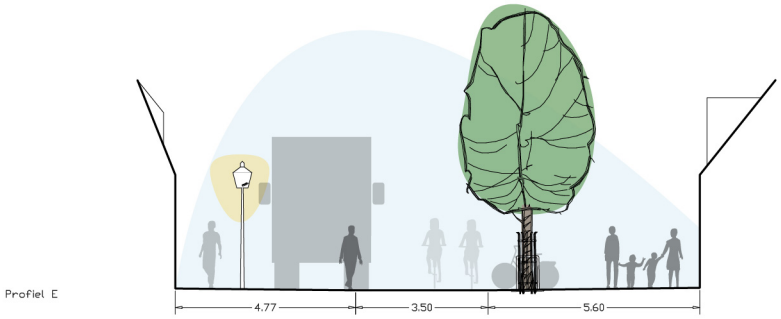
Parkeerbalans

- Zuidzijde functioneel ingericht met 10 langsparkeerplaatsen (nu 9) en voldoende fietsparkeerplaatsen, ingepast tussen de bestaande bomen;
- Twee laad- en loslocaties, ter hoogte van de verspringende lichtmasten.

Plankaart Hoofdstraat Oost

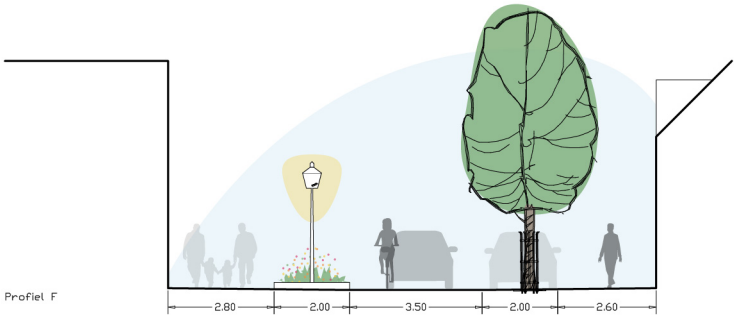

Profiel E: Hoofdstraat Oost / Blomslaan

Profiel F: Hoofdstraat Oost

2b. Van Harenstraat

Algemeen

- Voortzetten uitstraling en inrichting van de Hoofdstraat Oost met een stedelijkere invulling met ruimte voor winkelend publiek én de auto;
- Straatinrichting straalt eenheid en rust uit door eenduidige materialisatie en ritmische elementen;
- Vaste (ritmische) elementen (bomen, groenvakken, verlichting, bankjes etc.) zorgen voor verkeer remmende 'obstakels' langs de rijloper;
- Noordzijde gericht op verblijven en vergroenen met verhoogde groenvlakken van ca. 15 centimeter, bankjes en ruimte voor terrassen;
- De verhoogde groenvakken zijn ovaalgevormd met een loop/zitrand. Hiermee maken ze een knipoog naar de drafbaan van Wolvega. Ieder individueel verhoogd plantvak kan hier op eigen wijze aan refereren;
- Zuidzijde behoudt de mogelijk voor tafeltjes tegen de gevel.

Parkeerbalans

- Zuidzijde functioneel ingericht met 6 langsparkeerplaatsen (nu 0) en voldoende fietsparkeerplaatsen, ingepast in een nieuwe bomenrij;
- Laad en lossen mogelijk tegenover pleintje en in de Steenwijkerweg en de Pastoriestraat.

Pleintje fietswinkel

- In overleg opzoek naar een herinrichting met meer ruimte voor verblijven maar waarbij het uitstallen van fietsen mogelijk blijft;
- Bestaande bomen behouden en het toevoegen van een zitelement;
- Ruimte voor een laad- en losplaats zuidzijde (tijdens venstertijden).

Verbindingspaden

- Afwijkende leefpatroon begeleiden met o.a. verlichting zorgt voor verbinding tussen de verschillende gebieden;
- Kansen voor groene wanden en/of kunstuitingen in de paden om aantrekkelijkheid te vergroten.

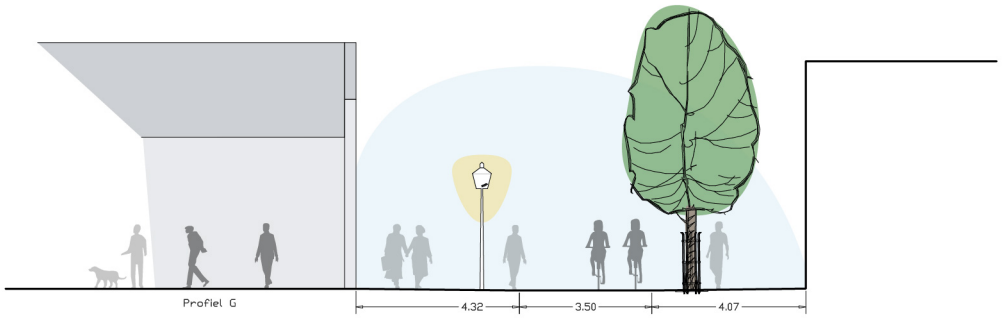
Huize Lindenoord

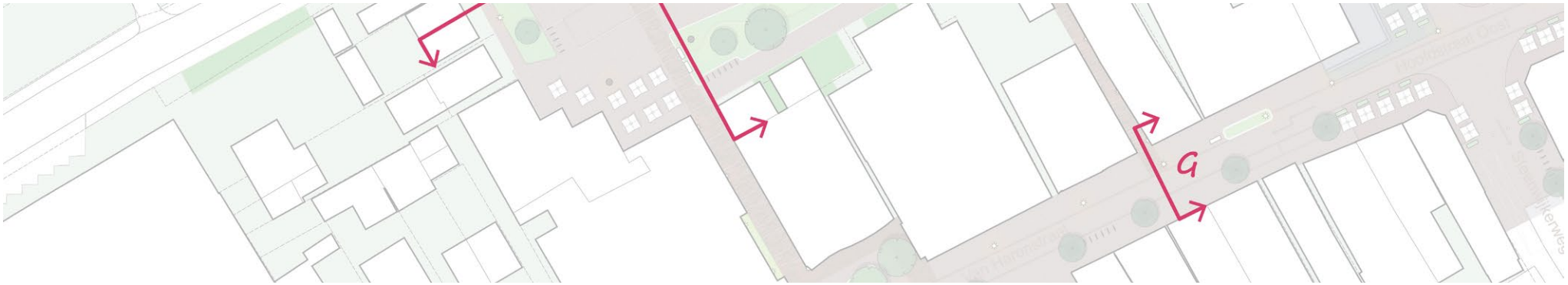
- Groene omzoming van het Lindenoord vormt samen met de verspringende rijbaan voor een natuurlijke overgang/entree/einde naar/van het kernwinkelgebied.

Plankaart Van Harenstraat

Profiel G: Van Harenstraat

3. Westzijde

Algemeen

- Behouden tweerichtingsverkeer tot aan Lindenoord / Pastoriestraat, entreezone herkenbaar door bredere molgoot en een bredere rijbaan dan in de rest van de winkelstraat (4,5 meter). Dit komt overeen met de huidige breedte;
- Van twee naar één doorgang ter hoogte van Lindenoord, vooralsnog voorkeur voor Pastoriestraat in plaats van de van Baerdtstraat;
- Bomenstructuur oost-west leidend, creëert ruimte voor parkeren en meer groen in de straat;
- Noordzijde sterk verspringende rooilijnen waardoor smalle en brede voetpaden sterk afwisselen, waar ruimte ontstaat voor extra groen. Dit wordt gerealiseerd doormiddel van een verhoogde groenvak van ca. 14 cm dat refereeert naar de drafbaan van Wolvega.

Parkeerbalans

- Zuidzijde functioneel ingericht met 6 langsparkeerplaatsen (nu 0) en ruim voldoende fietsparkeerplaatsen, ingepast met een nieuwe bomenrij;
- Drie laad- en losplaatsen, in de Pastoriestraat, de Van Baerdtstraat en bij het Van der Sandeplein.

Verbindingspad kerk

- Afwijkende legpatroon van de bestrating zorgt, met eventueel ondersteunende verlichting, voor verbinding tussen het winkelgebied en de kerk;
- Kansen voor groene wanden en/of kunstuitingen in de paden om aantrekkelijkheid te vergroten.

Aansluiting Van der Sandeplein

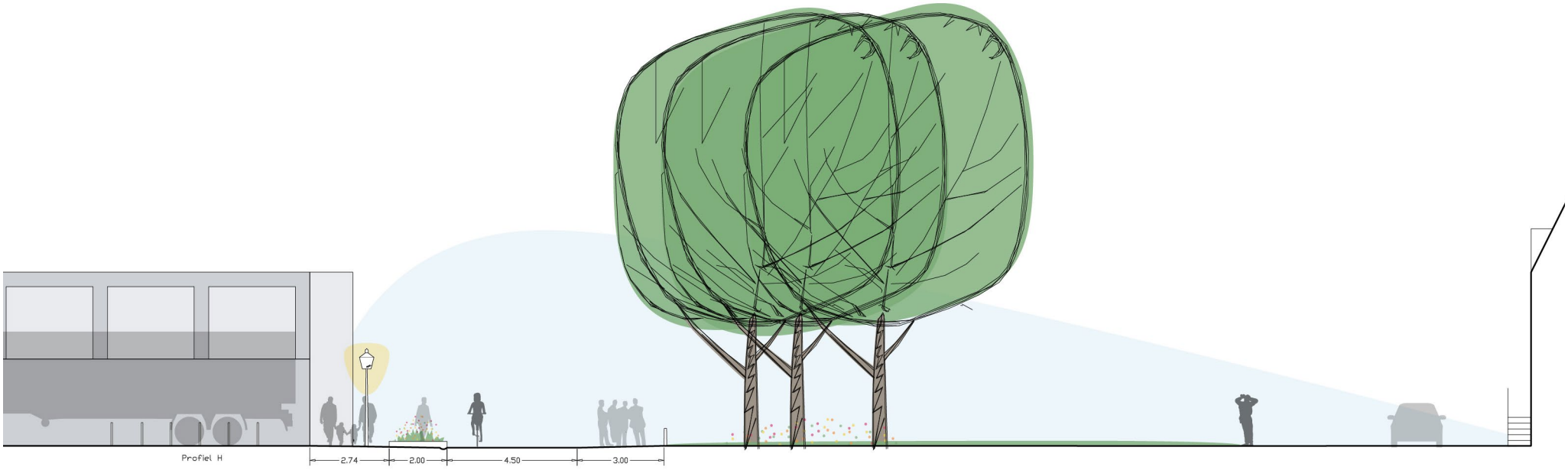
- De ‘rotonde’ maakt plaats voor een eenduidige inrichting conform de oostwest structuur;
- Transparante inrichting van de openbare ruimte zorgt voor het goed afwikkelen van de verschillende verkeersstromen;
- Ruimte voor terrassen;
- Toegang vanaf het Van der Sandeplein meer gericht op de fraaie gevel van de Van Harenstraat 70 in plaats van de doorgang langs de Albert Heijn;
- Vrachtverkeer zijkant Albert Heijn blijft mogelijk.

Plankaart Westzijde

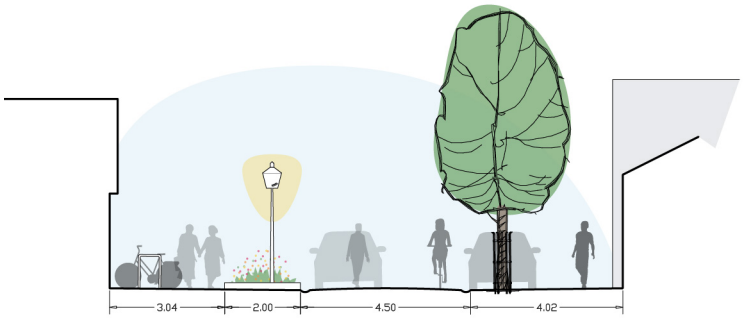
met plein

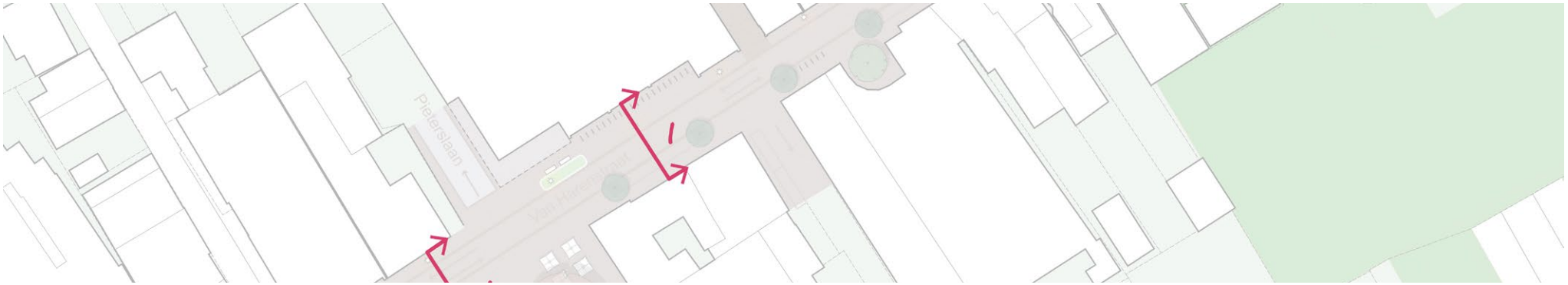
Profiel H: Pastoriestraat / Van Harenstraat

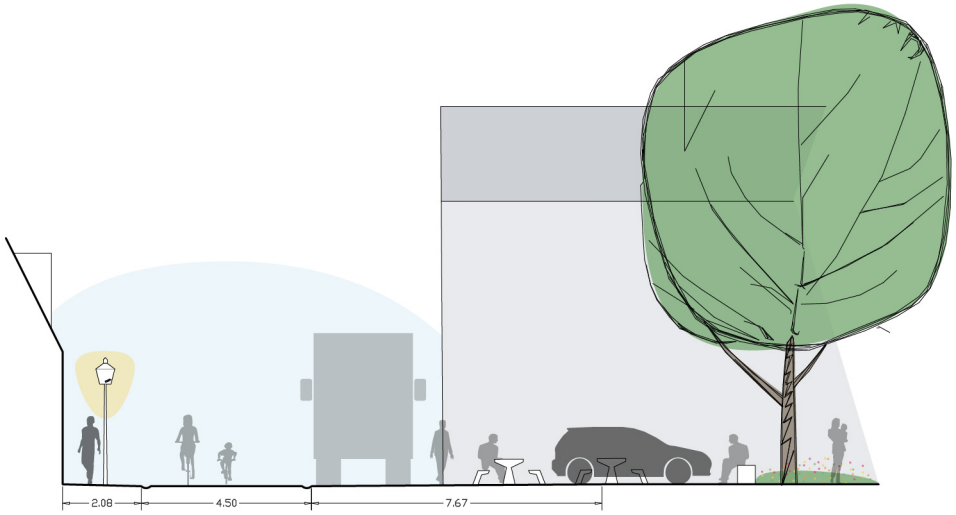

Profiel I: Westzijde Van Harenstraat

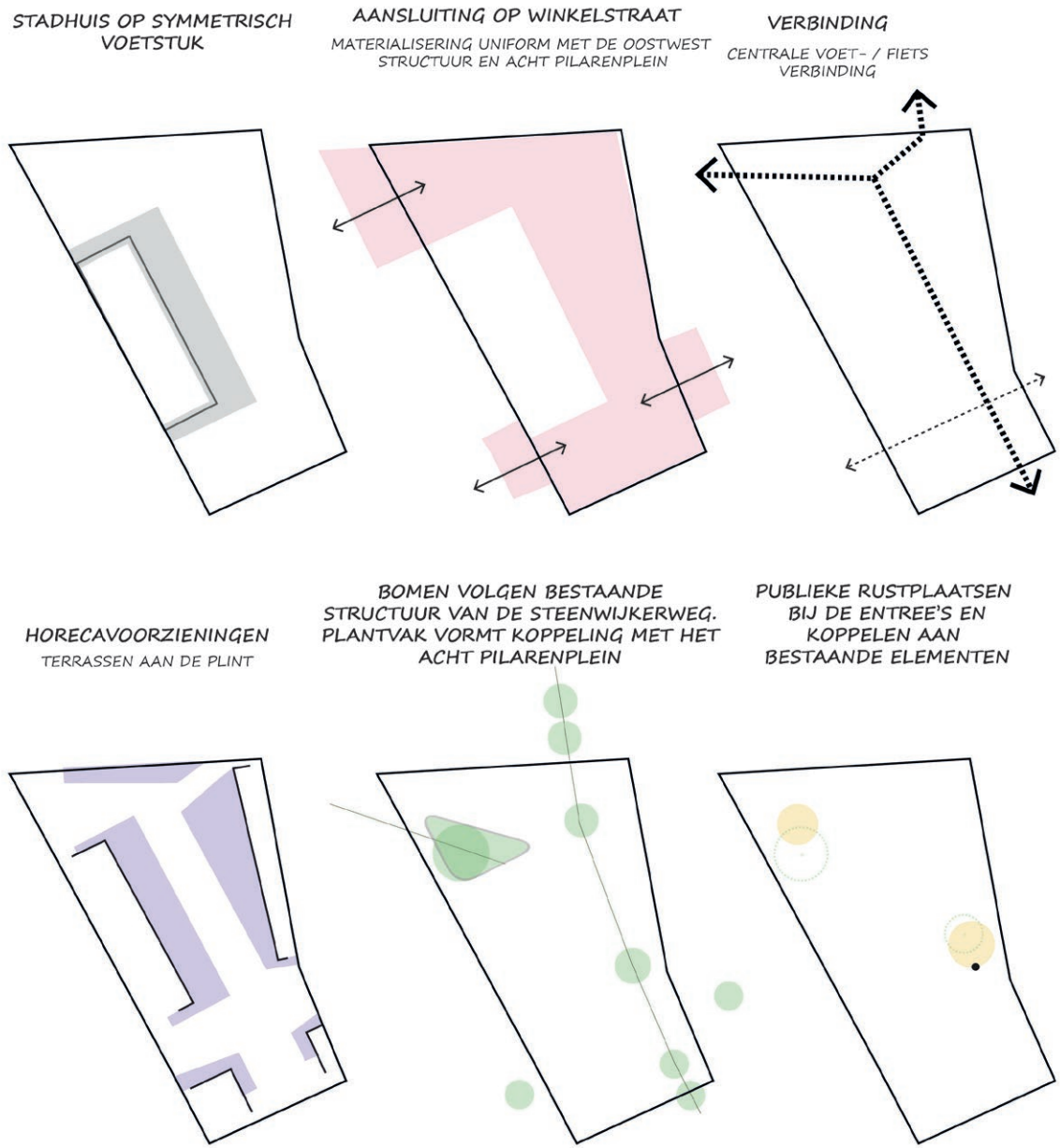

Profiel J: Westzijde / Van der Sandeplein

Ontwerpprincipes Centrumplein

Referentiebeelden: Centrumplein

Oude Stadhuis terug op een voetstuk plaatsen

Verlichting van de historische bebouwing versterkt de beleving bij nacht

Intiem horecaplein met vast én verrijbaar groen

Bestaande bloembakken her-gebruiken als terrasafscherming

Betonrand op het maaiveld als omka-dering nieuw plantvak en bestaande (noord-west) boom

4. Centrumplein

Algemeen

- Centraal plein met veel horeca en karakteristieke/historische gebouwen;
- Karakter van het Stadhuis versterkt door deze op een voetstuk te plaatsen. Dit voetstuk loopt deels over in de winkelstraat waarbij er een relatie tussen plein en straat ontstaat.
- Relatie wordt extra versterkt door nieuwe mogelijkheid voor terrassen aan zuidzijde;
- Verlichtende spots richting het Stadhuis verhogen de charme bij nacht;
- Overige materialisatie sluit aan bij de oostwest structuur en Acht Pilarenplein en vormt een eenduidige uitstraling;
- Onderscheid tussen terrassen en routes zit hem in legverbanden, niet in kleurgebruik (afwijking hierop is het voetstuk van het Stadhuis);
- Inrichtingselementen zorgen voor extra begeleiding van de langzaamverkeersverbinding;
- Bestaande bomen blijven behouden (2);
- Toevoegen van één plantvak met boom zuidzijde plein;
- Waterpomp verplaatsen en combineren met nieuwe boom en openbare zitgelegenheid;
- Toevoegen bomen oostzijde Steenwijkerweg zorgt voor het doorzetten van de noord-zuid georiënteerde bomenstructuur;
- Hergebruiken bestaande bloembakken horeca;
- Kunstwerk vanaf entree noordzijde Steenwijkerweg mogelijk.

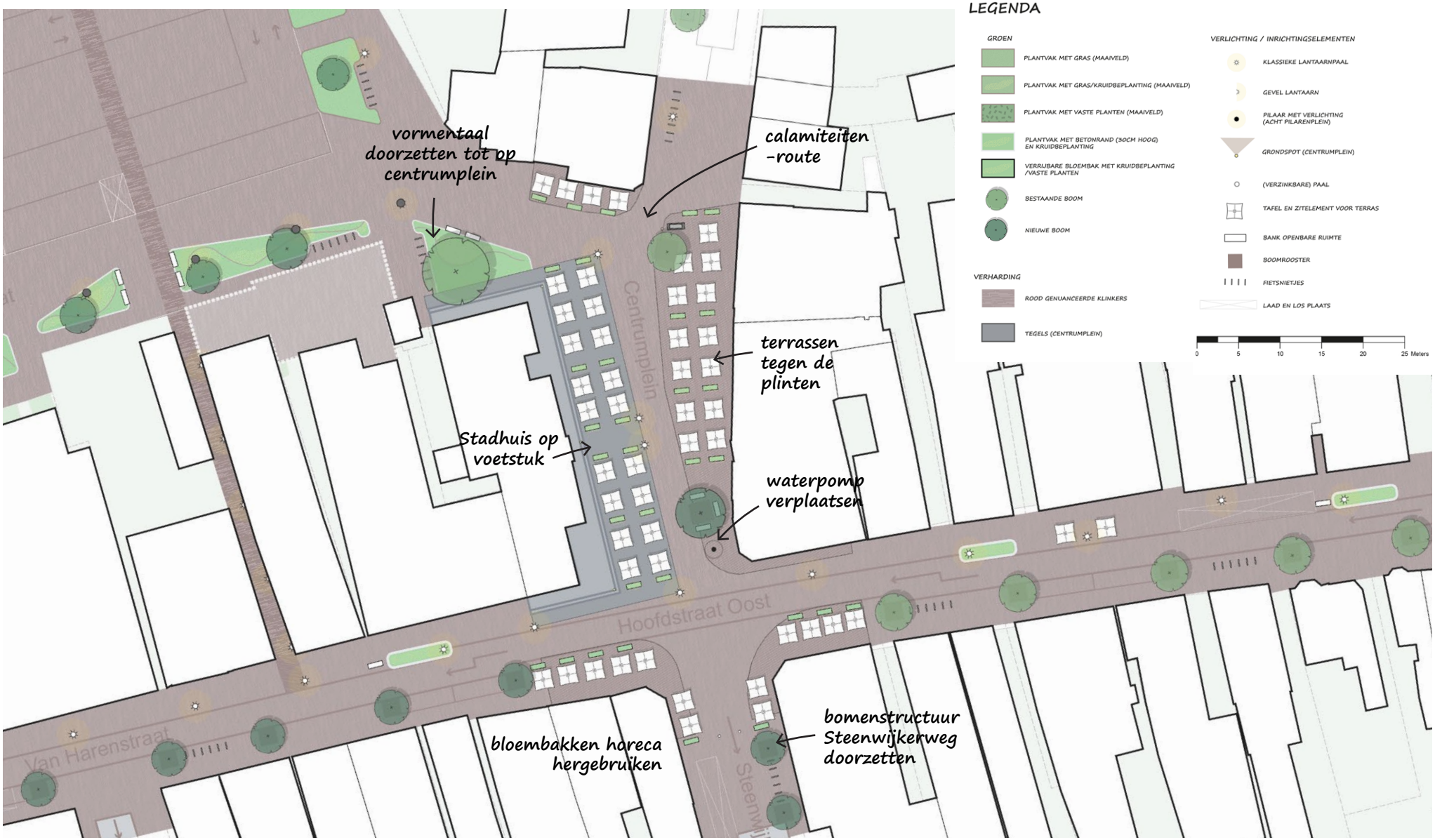
Toegankelijkheid

- Toegankelijkheid blijft in de basis enkel voor langzaamverkeer;
- Inrichting behoudt mogelijkheid voor calamiteitendiensten om het plein te kruisen;
- Laden en lossen tijdens venstertijden óp het plein en in de Steenwijkerweg.

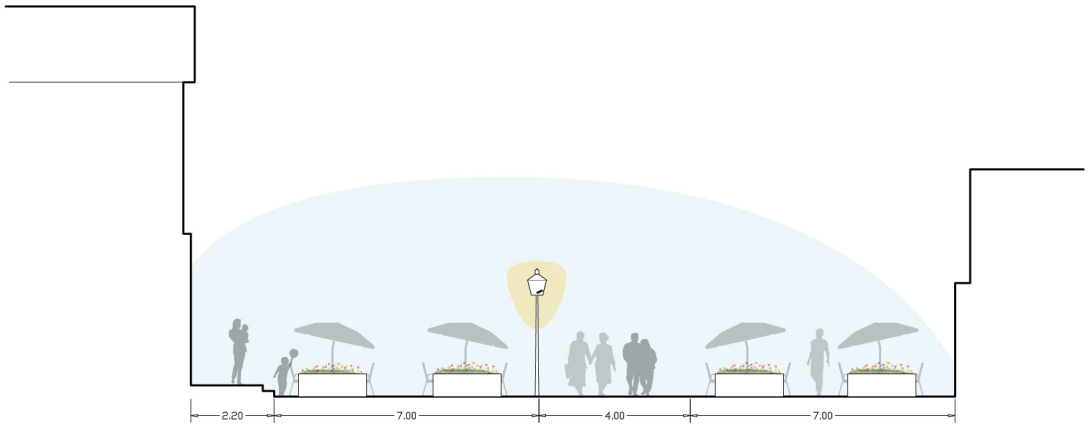
Oostwest structuur

- Plein vormt aanleiding voor een verspringende rijbaan;
- Door de verspringing naar het noorden te plaatsen, ontstaat ruimte voor terrassen en voor een eenduidige uitstraling rondom het plein met terrassen tegen de plinten;
- Bestaande bloembakken van de horeca gebruiken ter begeleiding van de rijbaan/veiligheid terras.

Plankaart Centrumplein

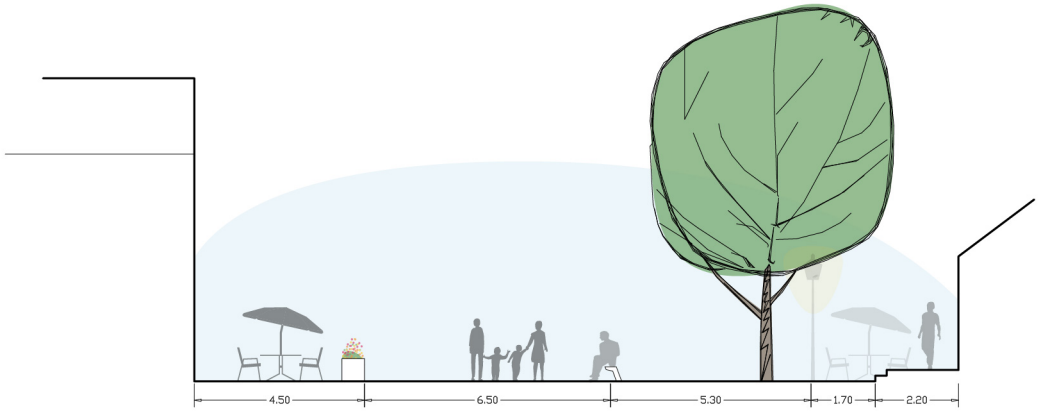

Profiel K: Centrumplein

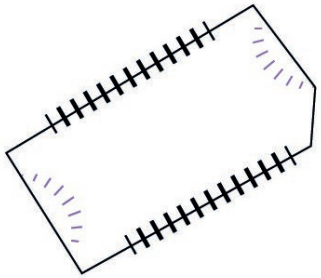
Profiel L: Centrumplein / Acht-Pilarenplein

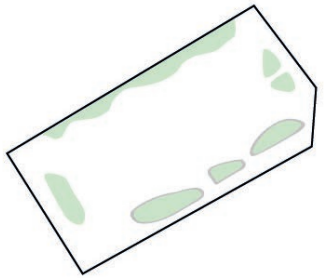

Ontwerpprincipes Acht-pilarenplein

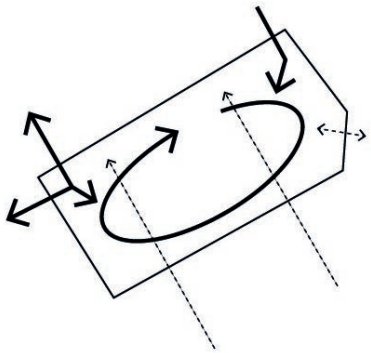
ACHTERKANTEN: NOORD-ZUIDZIJDE
VOORKANTEN: OOST-WESTZIJDE

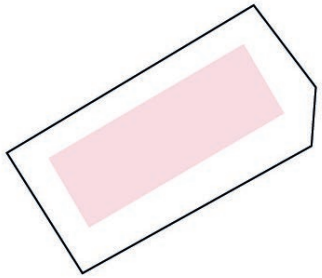
ORGANISCHE GROENRANDEN
NOORD: HOOG GROEN
ZUID: HOOG/LAAG GROEN
OOST-WEST: LAAG GROEN

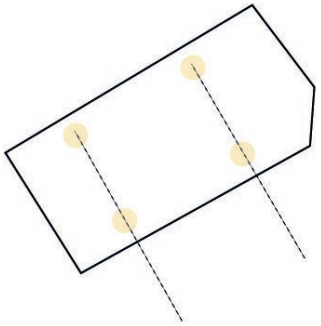
VERBINDINGEN
WEGEN EN PLEIN SAMENGEVOEGD

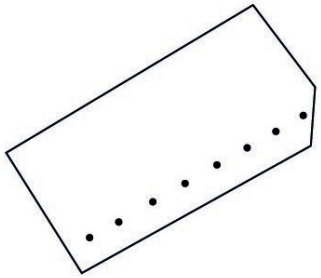
FUNCTIONEEL PLEIN
PLEIN ALS EEN GEHEEL VOOR PARKEREN EN EVENEMENTEN

PUBLIEKE RUSTPLAATSEN KOPPELEN AAN VOETPADEN

ACHT-PILAREN ALS SPEELSE INBRENG

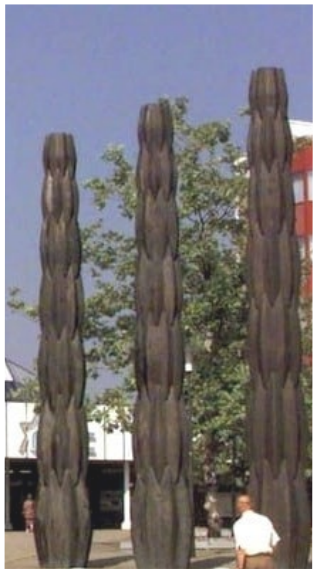
Referentiebeelden: Acht-Pilarenplein

Verhoogde plantvakken met natuurlijke begroeiing en met zitgelegenheden

Plantvakken met zitgelegenheden aan de randen van het plein

Kunstachtige pilaren als herkenningspunt van het Acht-Pilarenplein

Betonrand (30cm) als afbakening van plantvakken aan de zuidzijde

Bomen, hoog natuurlijk groen en gras aan de noordzijde

5. Het Acht-Pilarenplein

Algemeen

- Plein met een open karakter en multifunctioneel gebruik;
- Oriëntatie gericht op voorkanten en doorsteken naar het centrumplein en de Van Harenstraat (winkelstraat);
- Groene randen gebruiken/ versterken om achterkanten te camoufleren;
- Een vormentaal toegepast qua plantvakken.
- In de uitwerking zorgen voor een goede waterberging, met name aan de noordzijde van het plein.

Noordzijde

- Achterkanten camoufleren met functioneel en opgaande beplanting en bomen;
- Plantvakken gelijk met maaiveld en bieden mogelijkheid voor waterberging;
- De twee doorsteken naar de Van Harenstraat eindigen in de noordelijke strook, verbijzonderen met zitgelegenheid en verlichting.

Centraal gebied

- Open en multifunctioneel plein met ca. 120 parkeerplaatsen (was 118);
- Veel mogelijkheden voor markten, evenementen en overige activiteiten door groot oppervlak zonder obstakels;
- Aantrekkelijke gevels aan de oost- en westzijde zichtbaar maken en vrijwaren van hoge (verwilderde) beplanting.

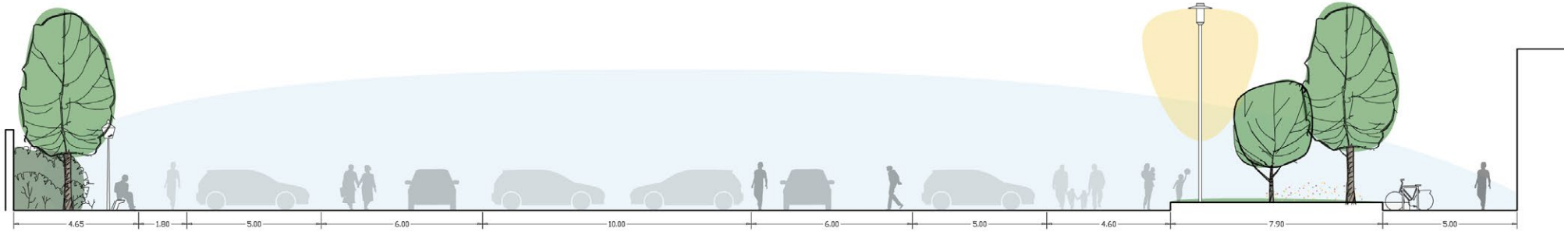
Zuidzijde

- Meer verblijfskwaliteit door plantvakken met opstaande randen, borders met bloemen/vast planten en bomen;
- Doormiddel van opgaande beplanting en lage beplanting kunnen bepaalde delen van de zuidelijke gevels worden gecamoufleerd waar nodig, voorkomen dat er ongure achterkanten komen;
- Voetpad tussen achterkanten en plantvakken om de nooduitgangen en achterdeuren te ontsluiten;
- Door dezelfde vormentaal als in de winkelstraat ontstaat een verbinding in vormentaal;
- Acht fysieke pilaren aan de zuidzijde plaatsen om te verwijzen naar het ‘Acht-Pilarenplein’ én een Stiekm verbinding met het Centrumplein;
- Versterken (visuele) verbinding met het centrumplein;
- Fysieke doorsteken worden geaccentueerd door afwijkende legpatroon én zitgelegenheid op de koppen van de plantvakken;
- Doorsteken verbeteren door verlichting, gevelgroen en verassende elementen toe te voegen;
- Acht fysieke pilaren in de ruimte geplaatst tussen het parkeren en het voetgangersgebied in combinatie met verlichting als speels element;
- Ruimte vrijgelaten voor een terras bij de Hema en het poppodium;
- Voldoende fietsparkeergelegenheid rondom het plein.

Plankaart Acht-Pilarenplein

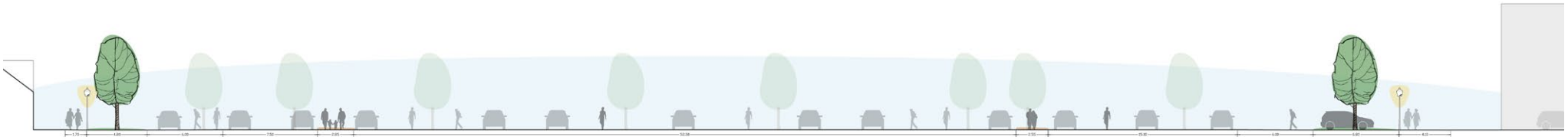

Profiel M: Acht-Pilarenplein

Profiel N: Acht-Pilarenplein

Totaaloverzicht schetsontwerp Wolvega Centrum

Hoofdvestiging Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam
Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Venlo
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01

www.bro.nl | info@bro.nl